

NOKIOS: Teknologi og tillit til det digitaliserte samfunnet med hensyn til personvernet

Veronica Jarnskjold Buer | Fagdirektør, digitalisering og innebygd personvern

31.10.2019

«Barn skal ha frihet i å prøve og feile uten at det skal være tatovert inn i deres digitale historie. Digitalisering av adferd og prestasjoner har konsekvenser for barnas personvern.»

V.J.Buer

Én av
ga fr
alle pers
data på
Facebook

tilpasser
oss helt det
de gjør

Ingvar Tjøstheim, seniorforsker
Norsk Regnesentral

Sier du nei
du at appen
ommer (20).
ne Sommer-
enter i Oslo.
perimentet.
om å gi sam-
e tiden. De
ld, som selv
er.
ter krever å
ta vite hvor jeg er til enhver tid. Det synes
jeg er creepy. Jeg reagerer også på at mange
bilde-apper krever å få alle kontaktene
mine. Hva i all verden skal de med det?

Begge tror mange sier ja av frykt for å
få dårlige digitale tjenester.

- Sier du nei når for eksempel Google
ber om samtykke til å bruke dine data, har
du et problem. De fleste av oss er helt av-
hengige av Google for å finne informasjon,
sier Sommer.

Han tror mange ser på det å gi fra seg

Mottar tredjeparter informasjon om norske innbyggere offentlig

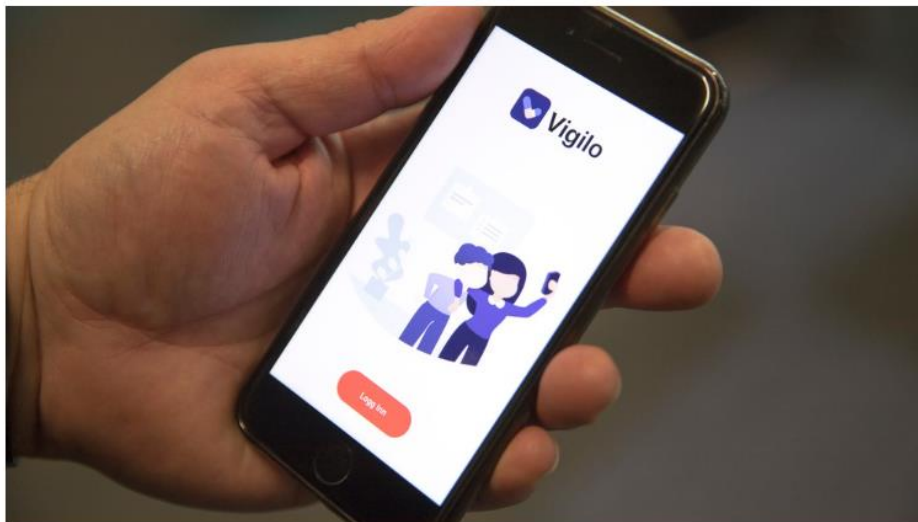

Distrikt Mer ▾

ordaland Vestlandsrevyen P1 Hordaland Tips 03030

Nytt app-avvik i endå ein kommune: No vil m flytte etter over ti år i skjul

Gjennom skule-appen Vigilo blei opplysningar om barn på hemmeleg adresse gjort tilgjengeleg i Bergen kommune. No har det same skjedd også i ein annan kommune.

APP: Skuleappen Vigilo er meint til kommunikasjon mellom skuletilsette og foreldre.

Power of next generation application services from DXC Technology.

LEARN MORE

artwatches 'easy' to hack,

f WhatsApp Twitter Email Share

Bergit Sønstebo Svendseid
@bergit
Journalist

Even Norheim Johansen
@evennor
Journalist

Publisert 16. okt. kl. 22:01

NCC

Some smartwatches designed for children have security flaws that make them vulnerable to hackers, a watchdog has warned.

tatilsynet

Varsler to millioner i bot til Oslo kommune etter Aftenpostens avsløring om sikkerhetshull i skole-app

Datatilsynet mener sikkerhetshullene Aftenposten avslørte i Oslo-skolens nye app er svært alvorlige.

- 4) *Oslo kommune må iverksette organisatoriske og tekniske tiltak for å forhindre muligheten for at det kommuniseres særlige kategorier av personopplysninger, jf. personvernforordningen artikkel 5 nr. 1 og nr. 2.*

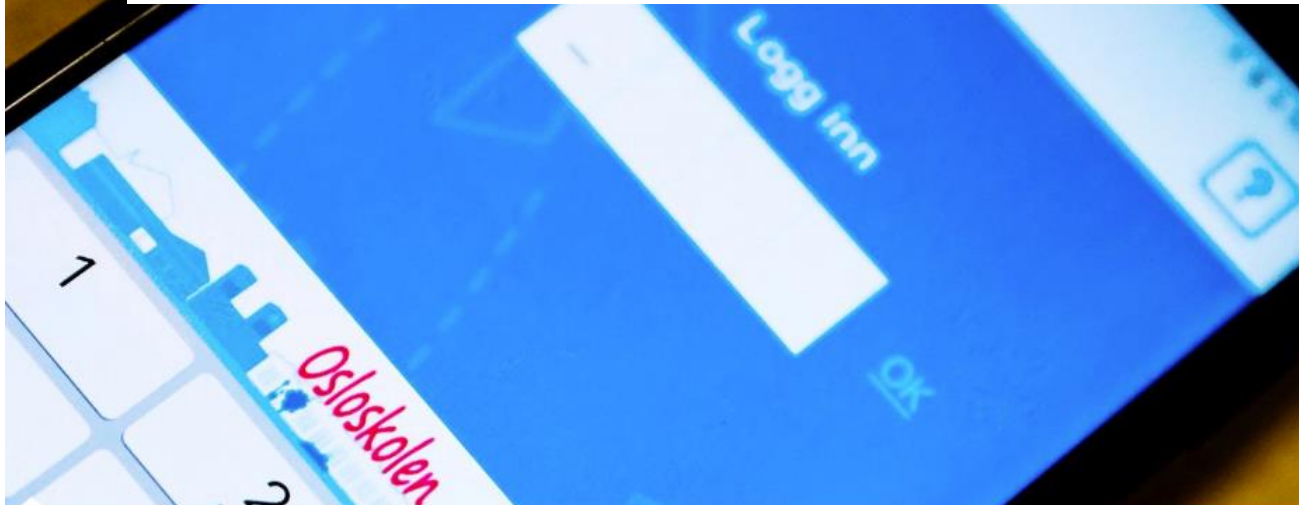

FOTO: Olav Olsen

Ved skolestart i fjor høst fikk svært mange foreldre ved Oslos skoler beskjed om å ta appen Skolemelding i bruk til kommunikasjon med skolen. Nå har Datatilsynet konkludert med at Oslo kommune ikke hadde sikret appen godt nok.

BBC

Sign in

News

Sport

Weather

Shop

Reel

Travel

More

NEWS

Home

Video

World

UK

Business

Tech

Science

Stories

Entertainment & Arts

BBC REEL

OVERCOMING MY
BODY HANGUPS

Technology

Call for privacy probes over Cayla doll and i-Que toys

By Chris Baraniuk
Technology reporter

6 December 2016

Share

GETTY IMAGES

The My Friend Cayla doll has been shown in the past to be hackable

net

Kjernejournal av direktoratet for e-helse vant "Innebygd personvern i praksis" 2017

Mandag 5. mars kåret vi vinneren av *Innebygd personvern i praksis 2017*. Kjernejournal var en av tre sterke finalister under premieutdelingen.

De andre finalistene var fra Universitetet i Oslo og Senter for Rettsinformatikk ved Universitetet i Oslo.

[Se opptak fra se](#)

- Disse sterke kandidatene har utviklet nye prinsipper til å bli e-helse. Direktør Bjørn Erik Thon sier at arbeidet er til inspirasjon og avslutter han.

Juryen fremhever

- Vinneren gir klar og tydelig informasjon
- Vinneren har dokumentert

Microdata.no vant pris

Vinneren av Datatilsynets pris "*Innebygd personvern i praksis 2018*" ble Microdata.no – en tjeneste som fjerner personvernrisikoen ved forskning på mikrodatabaser, samtidig som forskerne får raskere og langt rimeligere tilgang til dataene.

Det ble også delt ut en studentpris til fem studenter fra Senter for Rettsinformatikk ved Universitetet i Oslo.

Microdata.no er utviklet av Norsk senter for forskningsdata (NSD) og Statistisk sentralbyrå (SSB), og er så langt juryen forstår unik i verdenssammenheng.

– Det er ingen tvil om at bidraget har stor betydning og et bredt nedslagsfelt, sier direktør Bjørn Erik Thon i Datatilsynet. – Microdata.no har potensiale til å utvides til å omfatte nye områder. Ved innsamling av stadig mer data i vår digitale hverdag, øker interessen for å forske på disse dataene våre for å se sammenhenger eller lage sammenhenger mellom data som vi legger igjen etter oss overalt. Det gjør det stadig mer viktig med denne typen teknologi, sier han.

(På bildet ser vi fra venstre Bjørn Erik Thon fra Datatilsynet, Svein Johansen fra SSB, og Atle Alvheim og Ørnulf Risnes fra NSD.)

Det ble i år for første gang delt ut en studentpris for innebygd personvern 2018 pålydende 20 000 NOK til fem bachelorstudenter fra Senter for Rettsinformatikk ved Universitetet i Oslo. 16. mai var studentene på besøk hos Datatilsynet. De hadde først et lunnsjette med Datatilsynets direktør, Bjørn Erik Thon, kommunikasjonsdirektør Janne Stang Dahl og teknologidirektør Hallstein Husand. Deretter holdt de en presentasjon på oppgaven sin.

I sin oppgave hadde studentene tatt utgangspunkt i vinnerbidraget for Innebygd personvern i 2017, Kjernejournal, og i de uttalelser juryen ga i fjor om forbedringspotensial i Kjernejournal. Studentene laget en systemrutine for gjennomføring av personvernforordningen artikkel 14 om informasjon til den registrerte i tilknytning Kjernejournal. De kom så med gode, konkrete og beskrivende forslag til hvordan forbedringene kan implementeres i Kjernejournal. – Deres løsning vil kunne bidra til å gjøre det enklere for enkeltpersoner å bruke sine rettigheter og den styrker kontrollen over egne opplysninger i Kjernejournal, understreker Thon, som sammen med juryen håper studentene tar dette arbeidet videre i en masteroppgave. Ny konkurranse er lansert med innleveringsfrist 1. desember 2019, og vi håper på mange gode studentbidrag i 2019. Studentene er vår framtid, og derfor er deres bidrag spesielt viktige!

På bildet ser vi fra venstre Elena Kurnosova, Julija Tkaca og Pernille Nielsen. Camilla Lodberg og Fariha Azhar var ikke tilstede ved prisutdelingen.

Publisert: 18.03.2019
Sist endret: 28.05.2019

Ny konkurranse – Innebygd personvern i praksis 2019

Datatilsynet inviterer til ny konkurranse om beste programvare utviklet utfra prinsippene for innebygd personvern. Send oss programvare, tjenester, apper eller andre løsninger dere har utviklet eller holder på å utvikle som viser innebygd personvern i praksis.

I år har vi egen studentkategori, der premien er et stipend på 20 000 kr.

Hvordan delta i konkurransen?

Fyll inn søknadsskjema på nettsidene våre og send oss en nærmere beskrivelse av produktet. Les mer på datatilsynet.no

Frist for å sende inn bidrag var 1. desember 2019

Vinnerne vil lanseres februar/mars 2020.

Jury:

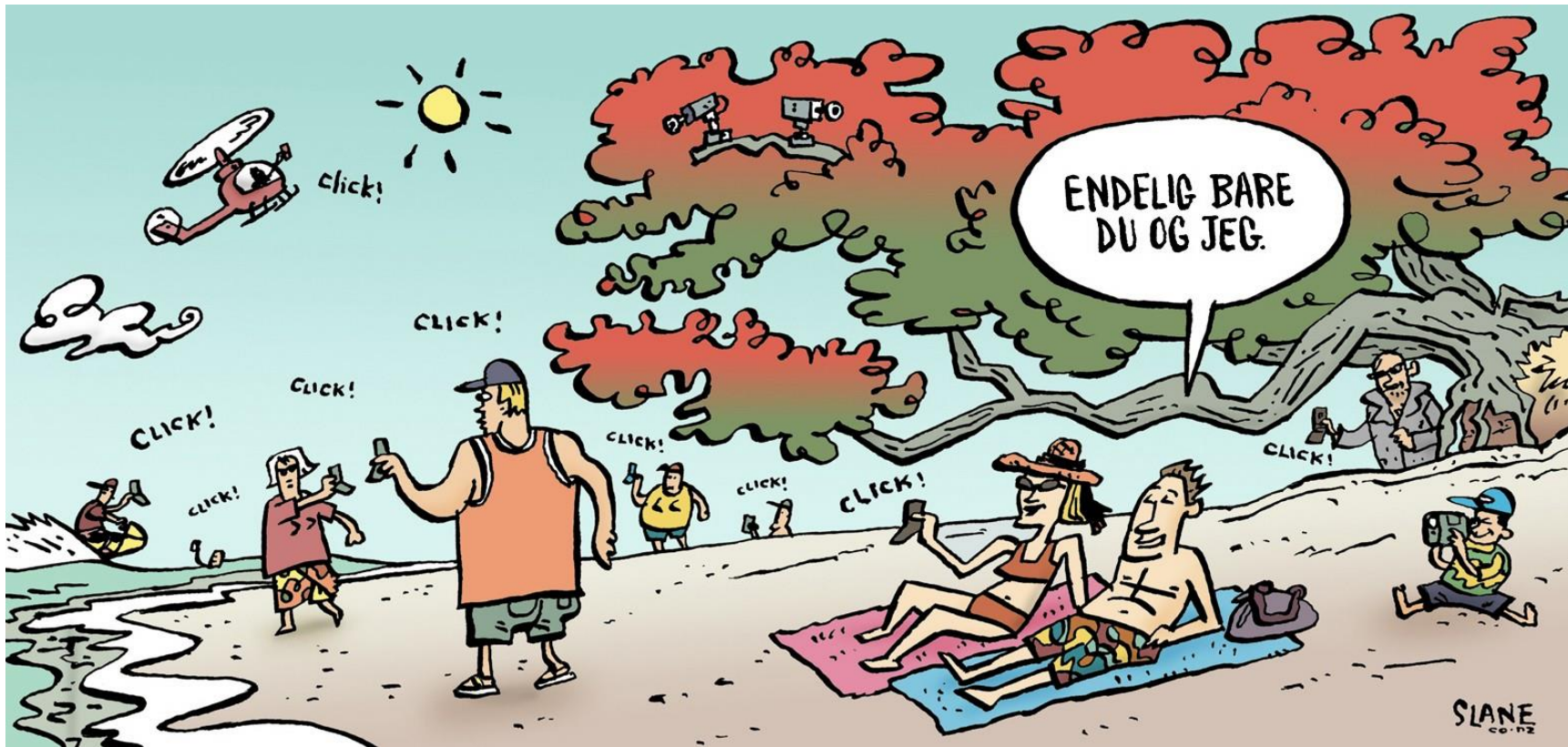
Dag Wiese Schartum, Lillian Røstad, Maria Bartnes, Torgeir Waterhouse, Martha Eike, Veronica J. Buer

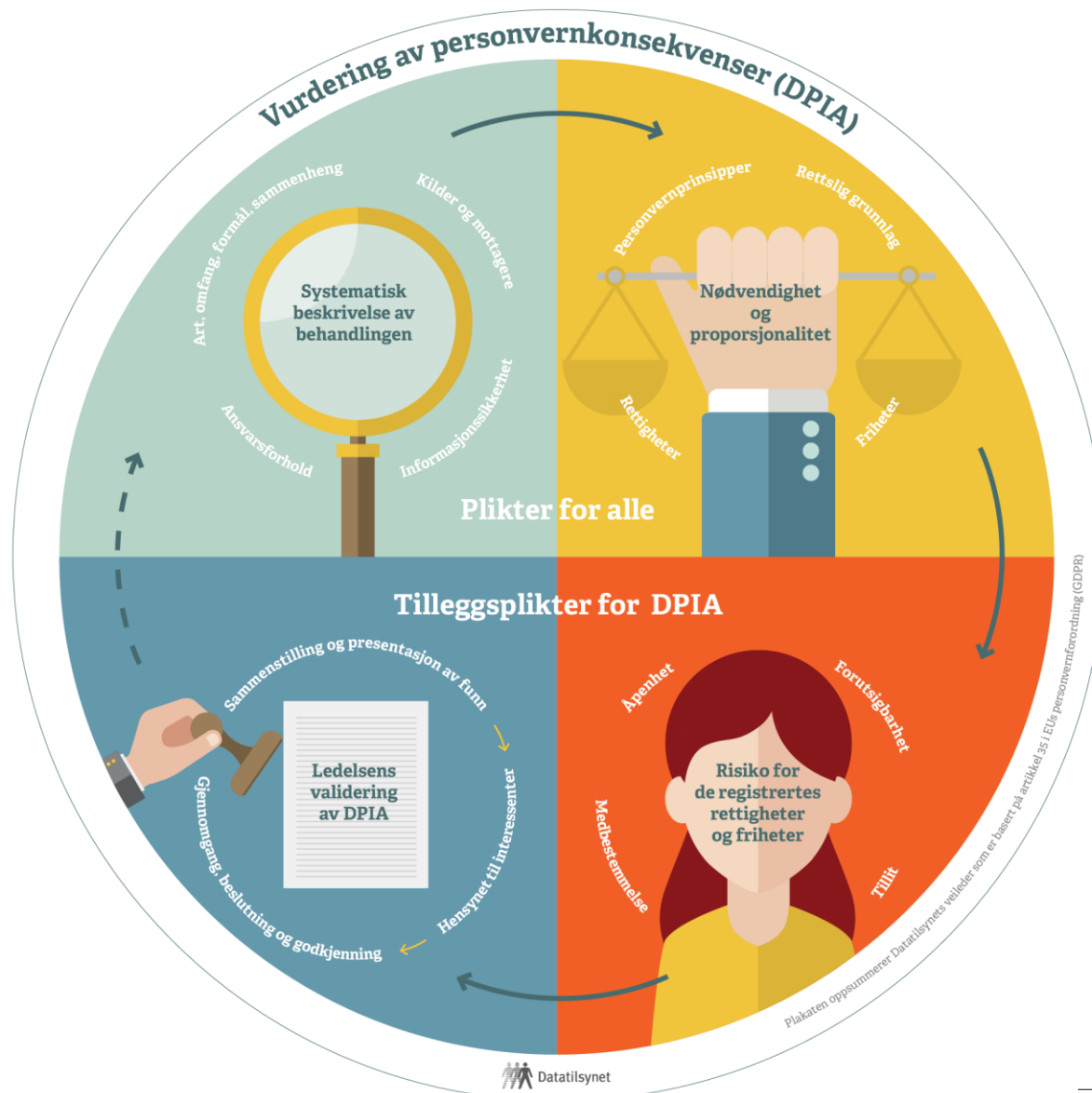
Vår digitale hverdag...

- Digitalisering og innovasjon: Introduksjon av (ny) teknologi **og** som skaper en **forandring** samfunnet.

Vurdering av personvernkonsekvenser – artikkel 35

Den registrertes perspektiv

- Verdiene som skal beskyttes er personopplysningene.
- Håndtere risiko i inngripende behandlinger som medfører økt fare for å krenke fysiske personers rettigheter og friheter.
- For å oppnå tillit til behandlingen må man sørge for reell åpenhet, forutsigbarhet og medbestemmelse.
- Dersom det er sannsynlig at det medfører en høy risiko for den registrertes rettigheter og friheter, skal man gjøre DPIA etter oppskriften i art. 35

Lover og regler for bruk av teknologi, algoritmer og kunstig intelligens

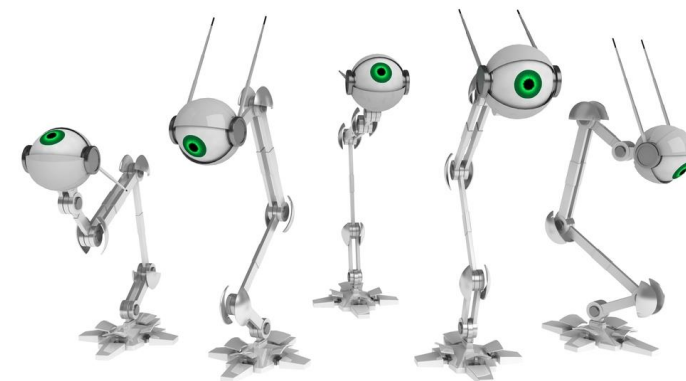
I begeistringen over at ny teknologi kan skape et mer effektivt samfunn, gi oss et enklere liv og avdekke kriminalitet, er det lett å glemme at det også for algoritmer og kunstig intelligens, finnes lover og regler som må følges.

Vi må styre teknologien i riktig retning og ikke la teknologien styre oss.

- Skal vi oppnå personvern fremover må personvern være **inkorporert** i programvaren, løsningen.
- **Nøkkelpersonene** for at vår digitale verden blir personvernvennlig vil være utviklingsteamet med ledels i spissen.
- Tilstrekkelig kunnskap om personvern, innebygd personvern og personvern som standard for å bygge **personvernfriende** applikasjoner, tjenester, roboter, algoritmer for automatiske beslutninger, kunstig intelligens, deep learning osv.

Personvern og Personopplysningsvern

Personvern dreier seg om

- Personlig integritet
- Privatliv
- Søker

• S

Per

«Der

Infor

til å vite hvilke opplysninger som brukes, av hvem, til hvilke formål osv.

«Den største utfordringen er ikke å sikre personvernet til de få som ber om hjelp, men å få de andre til å betrakte personvernet som et verdifullt gode»

(Umberto Eco på et foredrag for internasjonale datatilsynsmyndigheter)

Hvem har plikter og rettigheter etter personvernforordningen

- De **registrerte** har
 - **rettigheter og friheter**
- **Behandlingsansvarlig, databehandler, underleverandører** har
 - **plikter** og må kunne oppfylle borgernes nye rettigheter (innen 1 måned)

Hva er en personopplysning?

Identitet: Navn, fødselsnummer, sivilstatus, høyde, vekt

Kontaktinfo: brukernavn, adresse hjemme, adresse jobb, mobilnummer, e-post, etc.

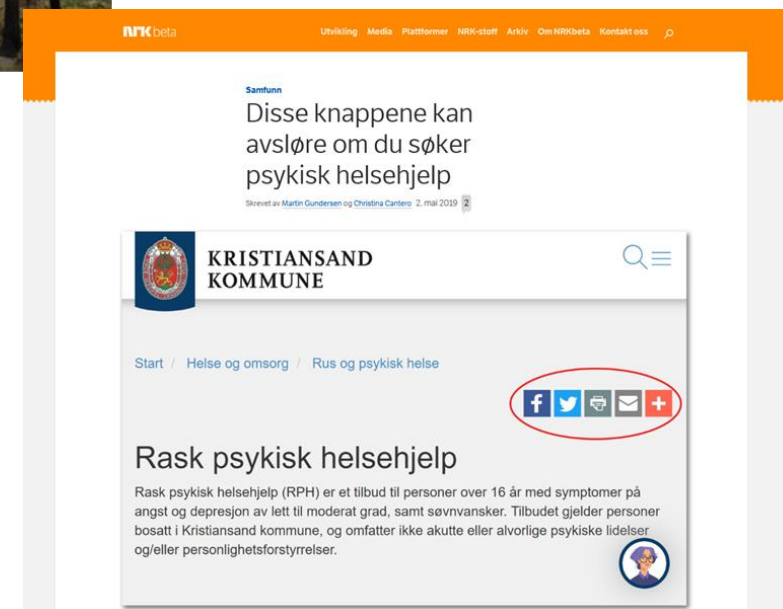
Aktivitet: Adferdsmønstre, interesser, hobbyer, utdanning, yrkesliv, lokasjon, posisjon, kjøpemønster, søkehistorikk, likes etc.

Finans: Inntekt, skatt, gjeld, bankkonto, kontoutskrift, utgifter, kredittvurdering etc.

Pseudonymiserte opplysninger (kvinne, alder, vekt, Oslo, liker å lese, hund, jobber i offentlig etat, tre barn)

Særlige kategorier: Helseopplysninger, fagforeningsmedlemskap, politisk oppfatning, religion, seksuelle forhold/orientering, etnisitet/rase

Kommunikasjon: MAC-adresse, IP-adresse, SMS, MMS, fotografier, videoer, sosiale medier, sosialt nettverk, kontakter, cookies etc.

Personvernprinsippene, art 5.

Lovlig, rimelig og gjennomsigtig

Rettslig grunnlag. Respekter de registrertes interesser og rimelige forventninger. Informasjon skal gis på en tilgjengelig og forståelig måte.

Formålsbegrensning

Opplysningene skal brukes til spesifikke, uttrykkelig angitte og legitime formål. Opplysningene skal ikke brukes til andre uforenlige formål

Dataminimering

Personopplysningene skal være tilstrekkelige, relevante og begrenset til hva som er nødvendig for formålet.

Korrekte og oppdaterte

Opplysningene skal være korrekte og om nødvendig ajourførte. Ukorrekte eller utdaterte personopplysninger skal rettes eller slettes.

Rutiner for lagring og sletting

Personopplysninger skal ikke lagres lengre enn det som er nødvendig for formålet. Automatiske sletterutiner.

Integritet og konfidensialitet

Personopplysninger skal sikres mot uautorisert eller ulovlig tilgang og mot utilsiktet tap, ødeleggelse eller skade. Det skal brukes egnede tekniske og organisatoriske tiltak.

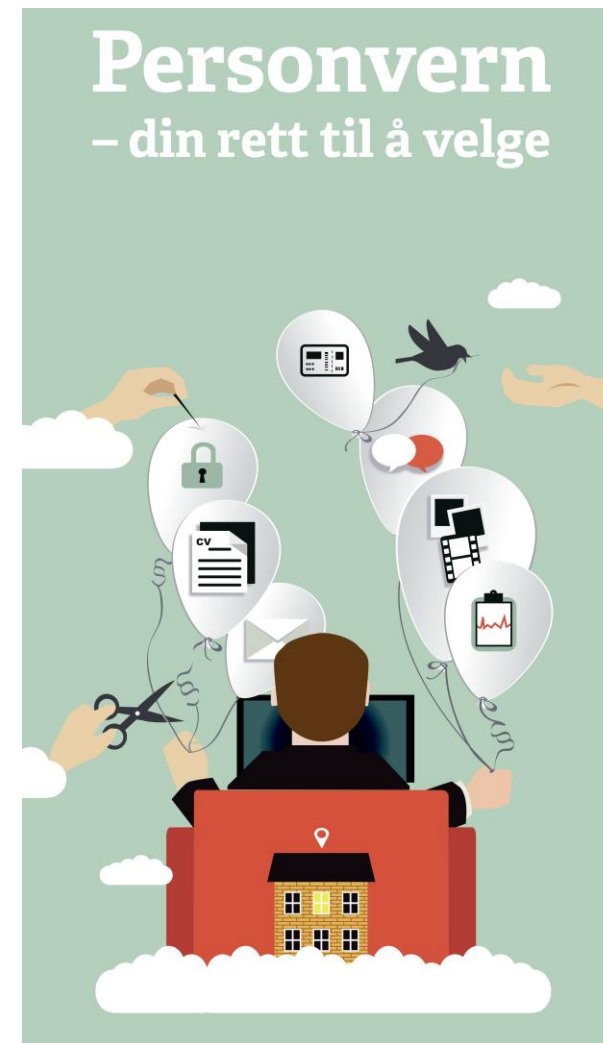
Ansvarlighet

Den behandlingsansvarlige har ansvar for, og må kunne dokumentere, at regelverket blir etterlevd

De registrertes rettigheter

- Informasjon (art 12-14)
 - Innsyn (art 15)
- } Forutsetning for de resterende rettigheter
- Korrigering (art 16 & 19)
 - Sletting/Retten til å bli glemt (art 17 & 19)
 - Rett til at personopplysninger begrensnings (ny, art 18 & 19)
 - Dataportabilitet (ny, art 20)
 - Innsigelse (ny, art 21)
 - Automatiserte avgjørelser, inkludert profilering (ny, art 22)

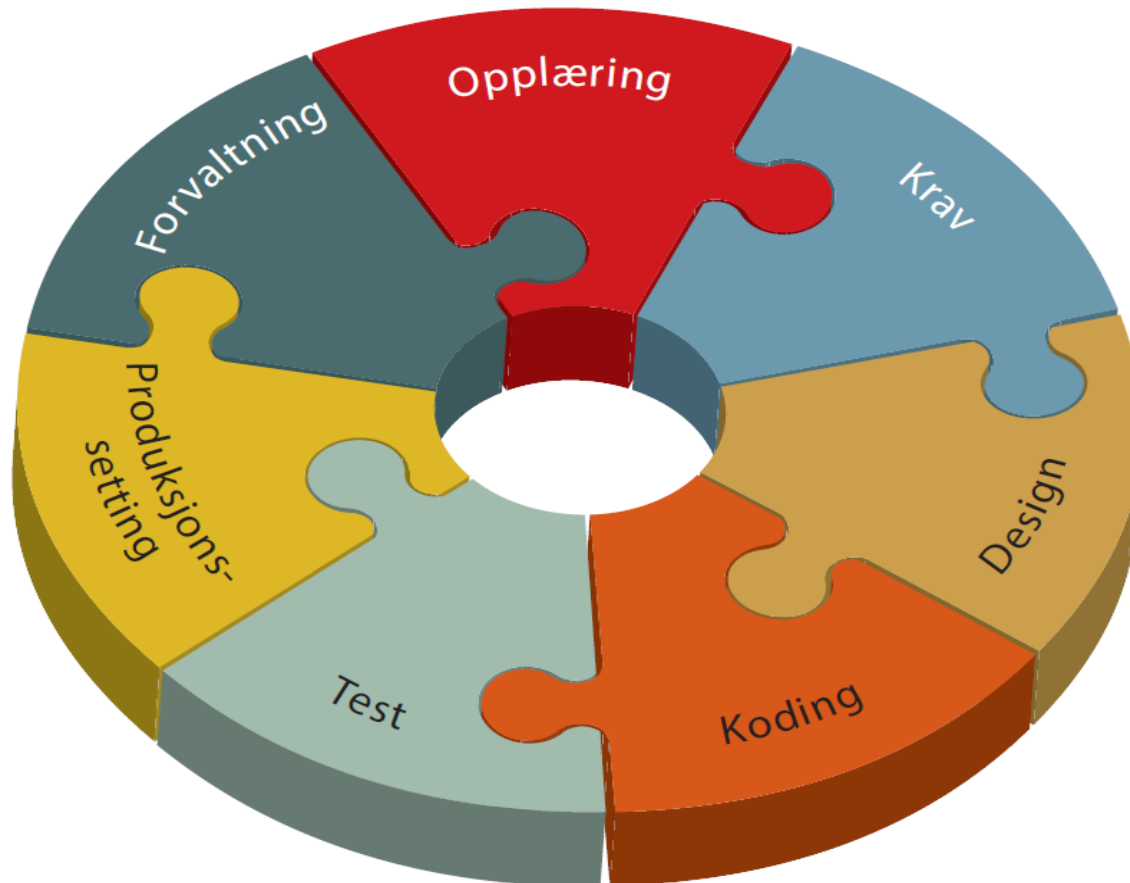
De registrertes friheter:

- Retten til privatliv
- Kommunikasjonsvern
- Ytringsfrihet
- Tankefrihet
- Bevegelsesfrihet
- Forbud mot diskriminering
- Samvittighets- og religionsfrihet

- Mange virksomheter må opprette personvernombud
- Reglene gjelder også virksomheter utenfor Europa tilbyr varer eller tjenester til EU- eller EØS-borgere
- Alle bør samarbeide i egne nettverk og følge bransjenormer
- Alle får nye krav til avvikshåndtering, K-I-T-R

Oppsummert:

- Obligatorisk
- Tekniske og organisatoriske tiltak.
- Ivareta **personvernprinsipper** og den **registrertes rettigheter**.
- Det minst personverninngripende alternativet som standard, mht mengde, omfang, lagringstid, tilgjengelighet.
- Ha et rammeverk for programvareutvikling, og inkluder disse sju aktivitetene er i rammeverket.
- **Behandlingsansvarlige:** Krav til å benytte programvare, løsninger etc som har innebygd personvern som standardinnstilling.

- **Får man når borgerne behandles med respekt og personvernet ivaretas.**
- **Artikkel 25 Innebygd personvern er bestemmelsen som implementerer hele forordningen fordi den skal sørge for at alle**
 - Personvernprinsippene i Artikkel 5
 - Alle våre rettigheter Artikkel 12-22
 - Alle vår friheter jf EMK og fortalen (4)

Takk for oppmerksomheten!

postkasse@datatilsynet.no
Telefon: +47 22 39 69 00

datatilsynet.no
personvernbloggen.no

@datatilsynet (Twitter)
@veronica_buer